

# GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie  
3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4  
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA

płaci się 20 gr za wiersz millim. Wiersz reklamowy 70 gr.  
Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 128

Katowice, poniedziałek 6-go czerwca 1932 r.

Rok 31

## Godny prorok następcy

Czy można wyobrazić sobie człowieka, polityka i przywódcę licznego stronnictwa, któryby skuteczniej, niż Hitler, pracował na nienawiść dla swego ojczyzny? Jak bezwzględnie potrafi on wytrącać broń z ręki najgorliwszych nawet przyjaciół Rzeszy niemieckiej, świadczy nowe, pełne niepokoju stanowisko „Populaire’a”.

Ten urzędowy dziennik socjalistów francuskich był oddawna najserdeczniejszym obrońcą polityki i dyplomacji niemieckiej we wszystkich jej porozumieniach na szachownicy europejskiej. I, oto, Hitler dokazał tego, czego nie mógł dopiąć arcykatolicki kanclerz Brüning, ani ultranacjonalistyczny doktor Schacht, ani przewrotny minister Stresemann: dokazał tego, że temperatura życzliwości dla „ubogich i uciśnionych” Niemiec w sercu socjalistów francuskich znacznie się obniżyła.

— Hitler czeka teraz na swoją godzinę — z niepokojem stwierdza zatroskany Blum. Obecny rząd niemiecki jest tylko rządem przejściowym. Jakkolwiek obrót weźmie sprawa, jedno jest pewne: skończył się rząd republikański, zaczyna się dla Niemiec dni chmurne i ponure. Nadciągają znów rządy dawnych junkrów i militarystów pruskich”.

Ten zwrot w stanowisku tak wernego i wypróbowanego przyjaciela Niemiec jest niezmiernie charakterystyczny. Wystawia on dyplomatycznym zdolnościom Hitlera niesłychanie jaskrawe świadectwo.

Jeśli chodziło o to, aby Niemcy nanowoczyć obręczą niefuśności ze strony całego świata, aby je izolować, aby skupić na nich podejrzliwy wzrok najpotężniejszych mocarstw, to cel ten udało się Hitlerowi urzeczywistnić w zupełności, rzecz można, że na polu mobilizowania podejrzliwości i niechęci przeciw Niemcom wódz „narodowych socjalistów” pobili stare rekordy Wilhelma II. Najbliższa przyszłość, która zapewne liczy się już nie na miesiące, ale na dni i tygodnie, pokaże nam, czy Niemcy dadzą się bezwolnie i ślepo ponieść pasjom hitleryzmu, jak przed dwoma dziesiątkami lat dały się porwać imperjalistycznym zapędem swego niepoczytalnego monarchy i jego kretynskiego otoczenia.

Faktem jest, że odpór przeciw obowowi Hitlera rodzić się zaczyna w głębi samych Niemiec. Ze trwoga wobec nadciągającej ponownej fali junkierstwa i militarystów ogarnia dziś już najlepsze, najświatlejsze umysły niemieckie. Znane jest odważne, niewątpliwie stanowisko z jakiego gromy reakcję swego kraju wielki Tomasz Mann. Ostatnie dni przynioszą nowy głos protestu i alarmu, bijący z tej samej reduty przeciwko temu samemu niebezpieczeństwu.

„Duch niemiecki w niebezpieczeństwie” (Deutscher Geist in Gefahr) —

## Sensacyjne pogłoski o porozumieniu francusko-niemieckim,

do którego miałyby być wciągnięta Polska?

Berlin. Dziennik „12-Uhr-Blatt” konstataje nagły zwrot w nastrojach francuskich w odniesieniu do rządu v. Papena. Uwagę kół politycznych Rzeszy — pisze dziennik — zwraca fakt, że od wczoraj w prasie francuskiej nastąpiła zmiana w traktowaniu nowego gabinetu Rzeszy. Zwrot ten należy widocznie przypisać okoliczności, że do Paryża dotarły informacje o poglądach kanclerza na sprawę szybkiego porozumienia z Francją. Obecnie odsłaniają się szczegóły stanowiska Papena, który w 1931 r. prowadził rokowania przedewszystkiem z katolickimi kołami francuskimi. Kanclerz opowiedział się za sojuszem gospodarczym z Francją. Sojusz ten skierowany ma być bezpośrednio przeciw Rosji sowieckiej. Komunistyczny poseł Koenen oma-

wiał na wczorajszym posiedzeniu Landtagu pruskiego owe plany kanclerza, który przedstawił je na posiedzeniu niemieckiego klubu panów w 1931 r.

Chodzi tu — pisze dalej dziennik — o projekty, propagowane w swoim czasie przez generała Hofmanna i Rechberga. Wówczas jednak Reichswehra nie okazywała skłonności do poparcia tych planów. Obecnie twierdzą, że Schleicher przyswoił sobie te idee, a nawet przekonał Hitlera o konieczności porozumienia z Francją, a celem tego porozumienia ma być walka z bolszewizmem. Koła Reichswehry spodziewają się, iż na tej płaszczyźnie rozwiązanie problemu uzbrojenia Niemiec dokonane być może korzystniej, aniżeli na konferencji rozbrojeniowej. Przypuszcza się, że w razie bezpośred-

niego sojuszu z Francją, do którego prawdopodobnie zostanie wciągnięta Polska, nastąpi zniesienie niemieckich ograniczeń zbrojeniowych i stan liczebny Reichswehry podniesiony zostanie do 300 tysięcy bagnetów.

Berlin. Równocześnie z doniesieniami części prasy o rzekomej nowej orientacji niemieckiej polityki zagranicznej, kolportowane są w kołach dyplomatycznych pogłoski o dalekoidących zmianach w niemieckiej służbie zagranicznej. Przede wszystkim ustąpić ma ambasador niemiecki w Paryżu von Hoesch, uważany za przeciwnika projektu porozumienia z francuską prawicą. Obsadzone zostanie również stanowisko ambasadora Rzeszy w Londynie, opróżnione przez min. Neuratha. Rząd Papena nie wypowiedział się jeszcze oficjalnie w sprawie swoich planów. Programowe oświadczenie rządu spodziewane jest z początkiem bieżącego tygodnia. Niewątpliwie zawierać one będzie aluzje, które wyjaśnią zagadkę nowego kursu niemieckiej polityki zagranicznej.

### Groźby hitlerowców pod adresem centrum.

Berlin. Narodowi socjaliści przemawiają coraz głośniejszą za utworzeniem specjalnego komisarza dla Prus, którym miałby zostać baron von Gayl. Naczelnym organem stronnictwa hitlerowców „Voelkischer Beobachter” wypowiada się przeciwko centrum, jeżeli centrum zechce dalej prowadzić swój zdradziecki sabotaż w stosunku do socjaldemokratów.

### Skarga przeciw b. cesarzowi Wilhelmowi za zabicie dziecka.

Paryż. Mieszkaniec miejscowości Athies, w departamencie Sommy, nazwiskiem Lidon, wniósł skargę sądową przeciwko byłemu kaiserowi o odszkodowanie w wysokości 100.000 franków za śmierć swej 9-cio letniej córki, która zginęła w 1916 r. od granatu niemieckiego. Skarżący oświadcza, że b. cesarz sam ponosi odpowiedzialność za wydanie rozkazu władzom wojskowym bombardowania ludności cywilnej.

## Losy Hausnera osnute mgłą tajemnicy.

Londyn. Od chwili odlotu Hausnera minęło przeszło 28 godzin i dotąd brak o nim w Londynie wiadomości. Aeroplan przypuszczalnie Hausnera, w dzian był między północą a pierwszą nad ranem najprzód nad portem Sidney na wyspie Cape Breton, która jest przedłużeniem półwyspu kanadyjskiego Nowa Szkocja, wkrótce zaś potem nad miejscowością Maccalum w zatoce Hermitage, położonej na południowym wybrzeżu Nowej Fundlandji, skąd już wyleciał na pełny Atlantyk. Odtąd wszelki ślad zginął. Ponieważ chmury nad zachodnią częścią Atlantyku, jak donosi brytyjskie ministerstwo lotnictwa, unosiły się bardzo nisko. Hausner zmuszony był prawdopodobnie przelatywać Atlantyk wysoko ponad chmurami i dlatego mógł być niezauważony przez okręty na Atlantyku.

Przestrzeń Atlantyka z zatoki Hermitage do brzegów Irlandji wynosi około 1900 mil ang. Gdyby lot przez Atlantyk odbywał się bez przeszkód, to Hausner mógł przelecieć tę przestrzeń w 15 go-

dzin i mógł być widziany nad brzegami Irlandji około godz. 4 po poł. Fakt jednak, że na przebycie dystansu z New Jersey do Nowej Fundlandji, wynoszącego niecałe 600 mil, Hausner zużył aż 16 godzin, co jest niezrozumiałe, wskazuje na to, że lot odbywać się musiał w wyjątkowo trudnych warunkach atmosferycznych i że Hausner zmuszony jest lecieć bardzo powoli. Uwzględniając te okoliczności, los Hausnera może być wiele dłuższy, niż normalnie się obliczało. Droga, jaką obrał Hausner, wynosi z New Jersey do Croydon około 2800 mil. Przy warunkach, w jakich lot się odbywa, może on trwać do Londynu wobec tego, że dopiero o 1-ej nad ranem Hausner był nad Nową Fundlandją — nie mniej niż 32 godziny, a nawet do 40 godzin. Wobec tego przylotu Hausnera do Londynu nie można się spodziewać wcześniej, niż około północy, a może dopiero nad ranem.

Ponieważ zapas benzyny starczy na 48 godzin lotu, więc na razie nie ma jeszcze powodu do obaw.

oto tytuł ostatniej pracy znakomitego humanisty niemieckiego E. Roberta Curtiusa: tytuł, który brzmi jak hasło, a podrywa, jak dzwon na trwogę.

Cała, świetnie napisana książka jest jednolitym, ognistym pociskiem, wymierzonym w obóz hitleryzmu. Twardymi, nieodpartymi argumentami bije w nacjonalizm i wykazuje, że jego ciasna, fantazyjna, sekciarska doktryna niweczy to wszystko, co jest wartem tradycji, oraz dyscypliny racjonalnej.

Akcja Hitlera zrodziła się z nienawiści przeciwko Francji i kulturze francuskiej, ale w konsekwencji swego rozwoju doszła do zaprzeczenia ducha łacińskiego, odwróciła się od humanizmu i zdeptała chrześcijaństwo.

Po oręż przeciw tradycji łacińskiej

i chrześcijańskiej Hitler sięgnął do starych, barbarzyńskich, pogańskich bogów germańskich.

Grażąc się w oparach katastrof czarnego mistycyzmu, Hitler niesie ręką swoim zapowiedź krwawych przewrotów, mających zetrzeć z oblicza ziemi plany i pomniki dotychczasowej cywilizacji.

Tragikomizm Hitlera polega na tem, że ten fanatyczny apostoł odnowienia świata przez katastrofy, odrzucając tysiącletnią tradycję chrześcijańsko-łacińską i usiłując dorzec do źródeł pragermańskich, obnaża w rzeczywistości jadowite dno prostactwa, wraca ku pierwotnym przesadom ciemnoty, staje się ofiarą zabobonów, oddawna prześwieconych przez myśl badawczą i krytyczną.

I jeśli prawdą jest, że Niemcy współczesne przejść muszą przez recydywę militarystyki, z którego nie uleczyl ich przykład Wilhelma II-go, jeśli naprawdę Hitler stał się ich losem najbliższym a nieuchronnym, to tylko współczucie mieć można dla kraju, który jakgdyby na to tylko jednego szaleńca wygnął, aby natychmiast drzwi triumfalnie otworzyć dla drugiego.

Niedarmo kanclerzem, który ma poprzedzić ingres Hitlera, jest dawny agent wojenny, posadzany przez Amerykanów o storpedowanie Lusitanji. Te dwie osobistości uzupełniają się i oświeblają nawzajem. Von Papen, tolerujący ścieżki Hitlerowi, jest zwiastunem godnym swego proroka.

W. R.



# W nowoutworzonym rządzie francuskim zasiadają przeważnie nasi wypróbowani przyjaciele.

Paryż. Późno w nocy Herriot sformował gabinet. Lista gabinetu przedstawia się następująco: Herriot — premier i ministerjum spraw zagranicznych, Germain Martin — finanse, Daladier — roboty publiczne, Chautemps — sprawy wewnętrzne, Paul Boncour — ministerjum wojny, Painlevé — lotnictwo, Leygues — marynarka wojenna, Gardey — rolnictwo, Berthod — emerytury, René Renoult — sprawiedliwość, Palmade — budżet, de Monzie — oświata publiczna, Albert Sarraut — kolonje, Dalimier — praca, Leon Meyere — marynarka handlowa, Godart — zdrowie publiczne, Durand — handel.

Paryż. Z punktu widzenia polskiego, gabinet Herriota posiada długi szereg wypróbowanych, czynnych i czujnych przyjaciół Polski, obeznanych z najdrobniejszymi szczegółami naszego życia politycznego i gospodarczego. A więc jest w gabinecie Painlevé, osobisty i serdeczny przyjaciel generała Sikorskiego. — Jest Herriot, któremu zawdzięczamy pierwszą ambasadę Rzplitej Polskiej. — Jest Leygues, który podczas wojny pisywał broszury w obronie niepodległości polskiej. Jest Godard, przyjaciel zmarłego ministra Sokala; są de Monzie i Berthod.

W rządzie Herriota zasiada tylko je-

den przeciwnik sojuszu francusko-polskiego, Daladier, wyznawca poglądów Fieiffiera, Cot'a, Proust'a. Z tym faktem opinia polska musi się liczyć.

Naogół gabinet Herriota winien być lepiej widziany w Warszawie, niż w Berlinie, gdzie właśnie w tej samej chwili staje u władzy rząd rewanżu zbrojnego. Rozgrywka między Paryżem a Berlinem zbliża się szybko, a od tej rozgrywki zależą losy całej Europy, choć mogą nastąpić nieoczekiwane niespodzianki, o których piszemy na innem miejscu.

W obu izbach ma rząd Herriota większość zapewnioną.



## Ostatnia kronika.

Pan wojewoda gościł u siebie ministra czeskiego.

Katowice. Wczoraj o godz. 9 przybył do Katowic czechosłowacki wiceminister spraw zagranicznych dr. Krofta w towarzystwie konsula czechosłowackiego w Krakowie p. Maixnera oraz konsula polskiego w Pradze p. Pawlicy. Wice-minister zajechał do P. Wojewody dr. Grażyńskiego, poczem w jego towarzystwie zwiedził Muzeum Śląskie oraz Techniczne Zakłady Naukowe. Następnie P. Wojewoda przyjął gościa śniadaniem. O godz. 12.27 wice-minister dr. Krofta odjechał do Pragi.

Powiesił się na kłamce.

Katowice. W ubiegłą sobotę popełnił samobójstwo przez powieszenie się na kłamce u drzwi pokojowych Władysław Lisowski, sublokator Stanisława Dostatniego, ul. Lubeckiego 2. Denat pozostawił list pożegnalny, w którym nie podaje powodu samobójstwa. Zwłoki samobójcy oddawiono do kostnicy szpitala miejskiego. (1)

Harce gromu.

Giszowice w Katowickim. Podczas szalejącej burzy uderzył grom w komin mieszkania Leopolda Rojka, przyczem zerwał kilkanaście cegieł. Grom przebił następnie sufit jednego z pokoi a wyłeciał na pole. Wypadku w ludziach nie było. (1)

Z niedzy utopił się.

Siemianowice w Katowickim. W niedzielę, dnia 5 kwietnia popełnił samobójstwo przez utopienie się w stawie znajdującego się około kopalni „Richter” bezrobotny Juliusz Surma, ojciec czworga dzieci. Powodem samobójstwa była nuda oraz brak pracy. (1)

Strasna śmierć pod kołami pociągu.

Lagiewniki w Świętochłowickim. Na torze kolejowym Chorzów — Bytom znaleziono trupę mężczyzny zupełnie zmasakrowanego. Jak wynika ze śladów krwi mężczyzna ów został przejechany po stronie niemieckiej i wleczony przeszło jeden kilometr na terytorium polskie. Członki ciała były tak porozrzucone po torze, że policji z trudem udało się je odszukać. Dotychczas nie zdołano stwierdzić, czy osobnik ów popełnił samobójstwo, lub też padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku. Zniekształcone zwłoki oddawiono do kostnicy w Chorzowie.

## Wojna gazowa na katowickim rynku.

„Tydzień Lotniczy” obchodzony na terenie całej Polski w czasie od 5 do 12 bm. przygotowany został przez Zarząd Woj. Śl. Komitetu L. O. P. P. i powołany ku temu specjalny Komitet ze zwykłą starannością.

W sobotę wieczorem „Tydzień Lotniczy” obwieszczono mieszkańcom Katowic capstrzykami orkiestr wojskowej, policyjnej i straży pożarnej.

W niedzielę o godz. 9.30 rano w kościele garnizonowym odbyło się uroczyste nabożeństwo na intencję L. O. P. P. Udział w nabożeństwie wzięli przedstawiciele Zarządu Wojew. Kom. L. O. P. P. z p. radcą Stopczyńskim na czele, Miejskiego Kom. L. O. P. P. z p. insp. Ludwikiem na czele, przedstawiciele miasta z p. Szkudlarzem, Sądu Apelacyjnego, Okręgowego i Grodzkiego, Śl. Aeroklubu, wojskowości, prasy itd. oraz liczna publiczność.

W kościele ks. kapelan wojskowy wygłosił piękne kazanie o znaczeniu i zadaniach Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej.

Po nabożeństwie na Rynku w Katowicach od godziny 12 do 1 w południe koncertowała orkiestra kolejowa, poczem Rynek został opróżniony z ludzi i urządzono krótki, bo niecałą godzinę trwający, lecz zato bardzo efektowny i ciekawy pokaz wojny gazowo - lotniczej.

Na rynek pod dowództwem p. por. Sułkowskiego przybył oddział żołnierzy część z nich z karabinami maszynowymi, zajęła stanowiska na dachu jednego z domów na rynku, część zaś pod dowództwem p. por. Sułkowskiego zadygotała cały rynek, a w tejże chwili nad rynkiem pojawiły się 3 aeroplany Aeroklubu Śląskiego rzucając bomby żawia-

ce na rynek. Zaterkotały karabiny maszynowe, rozległy się silne detonacje bomb aeroplanów — jednym słowem cała wojna gazowo - lotnicza. Tysiące ludzi przypatrujących się efektown. pokazowi — płakało, bowiem rzucano na Rynku kilka bomb żawiających, które wszystkim dały przedsmak i wycucie całej grozy przyszłej wojny gazowo - lotniczej.

Po odlocie eskadry zjechał na miejsce oddział obrony przeciwgazowej straży pożarnej w ubraniach przeciwpierwotowych oraz kolumna sanitarna z Bo-

gucic, które pod fachowem kierownictwem nac. p. Kosterki oczyściły i odizowały „zarażony” gazami teren.

Eskadra lotnicza dowodził p. major Wierzejski i pilot Satel.

Dziś nad Katowicami unosić się będą aeroplany, które rozrzucają propagandowe ulotki. Na rynku ustawiony będzie samolot szkolny typu „Henriot”, który każdy będzie mógł dokładnie obejrzeć. Za oglądanie dzieci płać 10 gr., starsi 20 groszy. Jednocześnie na tle tego samolotu dokonywane będą zdjęcia fotograficzne za opłatą złotego.

## Walny zjazd delegatów Związku inwalidów okręgu śląskiego.

Katowice. Przy udziale 300 delegatów, odbył się tu w sali Domu Związkowego przy kościele N. M. P. 11-ty Zjazd Śląskiego okręgu Związku inwalidów wojennych Rzeczypospolitej Polskiej.

Zjazd zagał prezes związku — poseł Karkoszka, który przywitał zebranych gości. Z władz reprezentowane było województwo przez dr. Garnarczycę, starostwo przez dr. Gawlasa, starostwo świętochłowickie przez Kaczmarka, Federacja Pol. Obr. Ojczyzny przez Kabcza, Zw. Podofic. Rez. przez Maczyńskiego, Dok powstańców itd. Po przemówieniach tak członków zarządu związku jak i gości przystąpiono do wyboru prezydium, w skład którego weszli jako przewodniczący Skupczyński, zast. przew. Stachowski, sekretarz Poppek i Budniok. Referat o ogólnem położeniu inwalidów wygłosił prezes związku poseł Karkoszka. W dyskusji nad re-

feratem wypowiedzieli się pp. Kaczmarczyk, Koluszko, Stopczyński, Popek, Gawron, Broll, pani Kurowa itd. Prawie wszyscy mówcy wypowiedzieli się przeciw nowej ustawie, która w wielkim stopniu pokrzywdziła inwalidów.

Po odczytaniu sprawozdania sekretarza, z którego wynika, że związek liczy 144 kół i 12 000 płatnych członków, oraz sprawozdania, wygłoszonego przez p. Ludygę Laskowskiego, imieniem rady wojewódzkiej i komisji rewizyjnej przez p. Kamińskiego, przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Prezesem wybrano ponownie posła Karkoszkę, na I. wiceprezesa wybrano p. Jan-kowskiego, II. wiceprezsem wybrano p. Paluchę, sekretarzem został wybrany p. Koluszko, zaś skarbnikiem p. Kohn. Do rady wojewódzkiej wybrano ponownie p. Ludygę Laskowskiego.

Na tem zjazd zamknięto.

## Ocalony.

Powieść moralna z życia ludu.

—o—

Słońce miało się ku zachodowi; ostatnimi blaskami oblewało niebotyczne góry, kościołek i domki wioski, u podnóża ich leżące. W jednym z tych domków mieszkała wdowa po zmarłym Cieśluku, rzeźbiarzu-samouku, mająca syna jednynaka, Antoniego, którego talent od lat dziecięcych wskazywał, że potrzeba mu tylko większej nauki, niż ją miał ojciec, a zostałby rzeźbiarzem sławnym na całą okolicę. Biedna wdowa, utraciwszy męża, który będąc jednocześnie przewodnikiem podróży w górach, — w jednej z takich wycieczek spadł ze znacznej wysokości i zabił się, — niejednego nie-szczęścia zaznała w życiu. Sześcioro dzieci, w różnym wieku zmarłych, spoczywało na cmentarzu obok ojca snem wiecznym; pozostała jej więc jedyna nadzieja i pociecha w synu Antonim, dorosłym już, silnym i zdrowym młodzieńcu.

Pewnego razu przybył Antoni do matki z radosną nowiną, że małe przedmioty rzeźbiarskie, jakie wykonywał, zwróciły uwagę kilku podróżnych, których również jak ojciec, oprowadzał po górach, a jeden z nich zachęcał go do dal-

szej pracy, ale z daleka od wioski rodzinnej, w kraju włoskim, we Florencji, gdzie istnieje sławna szkoła rzeźbiarska pod kierunkiem utalentowanego profesora. Antoni, uszczęśliwiony i pełen błogich nadziei, przybiegł do matki, by się z nią tą radosną nowiną podzielić. Smutek i niepokój ogarnął jej serce, iż pozbawiona być miała widoku syna, który był jedyną jej nadzieją i pociechą, i już samą swą obecnością wywoływał promień radości na oblicze jej; a gdy w chwilach wolnych wziął skrzyżce do ręki i wydobywał z nich rzewne tony, radość jej nie miała granic.

Do tem większego jej szczęścia przyczyniała się piękna Marysia, córka zamożnego sąsiada, młynarza, która wielką ku jej ukochanemu Antosiowi pałając miłością, bardzo często dom przyszłej matki nawiedzała. A miała pewne prawa po temu, bo i Antos nie był obojętnym na wdzięki urodą i zdrowiem kwitnącej Marysi i uważał ją już za swą narzeczoną.

Tak młodym upływały chwile szczęścia niczem niezakłóconego, bo i ojciec Marysi, bogaty marynarz, który byłby pewnie wolał córkę wydać za jakiego majątnego syna gospodarskiego, których w okolicy nie brak było, nie sprzeciwiał się temu. „Szczęście dziecka”, mawiał, „jest mi miłszem, niż wszelkie rachuby

z emskie. Pieniądz można zarobić i utracić, ale szczęścia domowego nic nie zastąpi, — niechże więc córka moja będzie szczęśliwą z tym, którego serce jej wybrało”.

A mógł być spokojnym o los swej córki, bo Antos jaśniał i zdrowiem i urodą, a przytem był dla młodzieży w całej okolicy wzorem moralności i pracy. Takiemu młodzieńcowi mógł z zadowoleniem i radością dziecko ukochane powierzyć i dlatego też żadnych przeszkód nie stawiał.

Młynarz był przytem ambitnym; dogadzało to jego próżności, że Antoni dla wykształcenia się udaje się za granicę. Podobało mu się to, i dlatego związkowi obojga się nie sprzeciwiał. Młodzi, uszczęśliwieni przyzwoleniem rodziców, jeden miał tylko smutek: trzeba będzie wkrótce się rozstać i to na czas dość długi.

Wśród rozmów serdecznych snuli plany przyszłego szczęścia, a ani chmurka niezgody nie zaciemniała ich radością i miłością wzajemną pałających serc. Nadszedł nareszcie dzień smutny — dzień ostatecznego rozstania. Antoni pożegnał się z wszystkimi. Młynarz, jako przyszły teść, z życzliwości, przy pożegnaniu, wsunął mu do kieszeni znaczną sumę pieniędzy, zachęcając przytem do

pracy i pamiętania o ustaleniu przyszłości. Marysia z matką Antoniego odprawały wędrowca daleko poza zagrodę wiejską. Obie płakały serdecznie, gdyż ciężkie było ich rozstanie. Matka jednakże mimo łez gorących uspakajała Marysię, a synowi dawała rady, jak ma sobie postępować wśród obcego mu świata i ludzi. Ona wiele w życiu przeszła doświadczeń, to też dawała rady z całym przekonaniem o ich prawdziwości i skuteczności, a kiedy Marysia mimo to zanosiła się od płaczu, jak gdyby swego Antosia więcej ujrzyć nie miała, uspokajała ją słowami: „Nie martw się, córko, Matka najświętsza weźmie go w swoją opiekę i poprowadzi szczęśliwie!”

Pożegnawszy syna i dawszy mu błogosławieństwo na drogę, upomniała go jeszcze, aby pisywał często. Antoni przyrzekł i uściskawszy matkę i Marysię, udał się w dalszą drogę.

„Ach, matko ukochana — mówiła Marysia pewnego razu, gdy przybyła do matki Cieślukowej, która od czasu odejścia Antoniego codziennie odwiedzała — jakże jestem nieszczęśliwą! Oto rok mija od czasu, jak Antos nas opuścił; zrazu kilka przesłał listów, a teraz milczy, pewnie mnie przestał kochać i zapomniał o mnie.”



Poniedziałek

6

czerwca

Św. Norberta, bisk. męczennika.  
p0 św. męczenników z Cylicji w Tarsie.  
20 św. męczenników

Kalendarz słowiański: Cichomir.

Jutro wtorek, 7 czerwca: Św. Pawła patriarchy w Konstantynopolu.

Wschód Zachód

Słońca o godz. 3,37; o godz. 19,48.  
Księżyc o godz. 4,36; o godz. 22,22.

## Z historii śląskiej.

6 czerwca. 1145. Piotr Włost przybył do Wrocławia i przywiózł św. relikwie od arcybiskupa dziekańskiego (Magdeburg), hrabiego Fryderyka z Wetyna. — 1316. Dokument księcia opolskiego Bolesława III. potwierdza, że wieś Lubsza już istniała. — 1742. Król pruski Fryderyk Wielki wydał rozporządzenie, założenia śląskiego prowincjonalnego stowarzyszenia ubezpieczeń na wypadek ognia. — 1822. Spalił się kościół w Studzionce w pow. pszczyńskim. Nowy kościół wybudowano w r. 1834 pod wezwaniem Wniebowzięcia Marii Panny. — 1848. Piotr Flak, syn górnika w Bytomiu, ur. 29. 6. 1818, otrzymał święcenia kapłańskie w Krakowie. Pracował w Bieruniu, po kilku miesiącach wysłano go ku choremu ks. Korpakowi w Radzionkowie. Ks. Flak dotychczas należał do diecezji krakowskiej, uprosił ks. Korpak i kanonik Al. Fieчек przyjął ks. Flaka do diecezji wrocławskiej i zostawiono go w Radzionkowie. — 1921. Polscy powstańcy zabrali tarnogórski dworzec. — 1929. Umarł ks. Paweł Marx, prob. w Strzelcach (pow. prudnicki).

W roku 1774. Po odejściu ks. Brzyszkowskiego z Radzionkowa objął administrację ksiądz Jan Mikluciński. — 1774. Biskup wrocławski Jan Maurycy v. Strachwitz, ogłosił obraz Matki Boskiej częstochowskiej w Pszowie za „cudowny“. — 1776. Dziedzic na Świerkłańcu założył kolonię Chechło Nowe z 10 gospodarstwami, która liczyła wówczas 51 mieszkańców. 1885 było 453, a w roku 1926 było już 552 mieszkańców i 74 domów. — 1776. W Lubowicach spaliło się wskutek nieostrożności służącej, probostwo, dwie stodoły i szopa, nienaruszoną została sypialnia proboszcza i obora należąca do probostwa. — 1777. Drewniany kościół w Kielczy padł ofiarą burzy. — 1778. Dziedzic na Świerkłańcu założył gminę Suchagóra. — 1778. Rząd pruski wydał rozporządzenie zakazujące osiedlania się zakonników z Polski na ziemi pruskiej.

## Jeszcze kilka słów na temat oszukańczych spółdzielni kredytowych.

Jedna z gazet śląskich podaje fakt, który w zupełności potwierdza nasze zdanie o „spółdzielniach kredytowych“, założonych na wzór osławionej „Budowlanej Kasy Oszczędności i Pożyczek“ w Mysłowicach, które szeroką i szumną reklamą zwabiają naiwnych, poszukujących pożyczek hipotecznych na ukończenie budowy wzgl. na spłacenie uciążliwych starych pożyczek hipotecznych. Warunkiem otrzymania pożyczki jest wniesienie bezpłatnego wkładu w wysokości 10 procent żądanej pożyczki, którą rzadko kiedy otrzymują ze względu na... brak gotówki. Jeżeli zaś ktoś otrzyma pożyczkę, popamięta ją na całe życie.

Otóż jedna z takich „spółdzielni“ w pewnym śląskim mieście powiatowym wypłaciła jednemu z członków po roku czekania, pożyczkę w... wekslach. Człowiek ten spłacił swych wierzycieli temi weksłami, zaopatrując je z konieczności we własne żyro. Kiedy nadszedł termin płatności weksli, a „spółdzielnia“... nie miała pieniędzy, weksle zostały zaprestowane a w następstwie nastąpiła skarga i egzekucja. Naturalnie egzekucja w stosunku do „spółdzielni“ pozostanie napewno bezowocną, a wtedy nastąpi egzekucja u żyranta, który uży-

## Które majątki na Śląsku Cieszyńskim nie podlegają parcelacji?

Cieszyn. Na obszarze właściwości terytorjanlej Okręgowego Urzędu Ziemińskiego w Katowicach zwolnione zostały od obowiązku parcelacyjnego nieruchomości: 183 ha z maj. Czechowice, własn. Leona Zipsera i Marii Hainischowej, 45 ha z maj. Jaworze, wł. Henryka Larisch-Moennicha, 29 ha z maj. Mazańcowice, własn. Małgorzaty Mecke, 63 ha z maj. Pogórz, własn. Jana Stonawskiego, 170 ha z maj. Zebrzydowice, własn. Jana Larisch-Moennicha.

## Walne zgromadzenie Towarzystwa rolniczego.

Cieszyn. Walne zgromadzenie Towarzystwa rolniczego odbędzie się w sobotę, dnia 18 czerwca 1932 r. o godzinie 10 przed południem w małej sali „Domu Narodowego“ w Cieszynie z rocznym porządkiem dziennym. W walnym zgromadzeniu biorą udział członkowie zarządu wzgl. wydziału kółek rolniczych, jeżeli zaś te liczą ponad 50 członków, wysyłają na dalszych 25 członków po jednym delegacie. Delegaci legitymują się osobną legitymacją z pieczęcią kółka rolniczego z podpisem przewodniczącego i sekretarza danego kółka rolniczego. W razie niezjawienia się kompletu, walne zgromadzenie odbędzie się tego samego dnia o pół godziny później z ważnością obrad bez względu na ilość obecnych. Prosimy przewodniczących kółek rolniczych powiadomić wszystkich delegatów i członków zarządu kółka rolniczego, ażeby w dniu 18 czerwca br. licznie przybyli na walne zgromadzenie. Prezydium Towarzystwa Rolniczego w Cieszynie. Sekretarz: Dypl. agr. J. Hławiczka, mp. Prezes: Karol Palarczyk mp.

## Wystawa rzemieślniczo-przemysłowa.

Cieszyn. Na liczne zapytania dotyczące mającej się odbyć dnia 10 lipca br. do 31 lipca br. wystawy rzemieślniczo-przemysłowej w Cieszynie, po zasięgnięciu informacji z miarodajnych źródeł niniejszem donosimy: Prace przygotowawcze mającej się odbyć wystawy są już na ukończeniu, sama zaś wystawa jak to wykazuje pokaźna ilość wystawców zapowiada się nadzwyczaj imponująco: Dla zainteresowanych podaje się do wiadomości, iż w wystawie zgłosił również udział przemysł ludowy i domowy całej Polski, przyczem komitet wystawy rzemieślniczo-przemysłowej w Cieszynie apeluje do nauczycielstwa i sfer miarodajnych, by i przemysł ludowy Śląska na wystawie powyższej został godnie zareprezentowany. Donoszą nam również, iż stoiska wystawowe są już na wyczerpaniu, dlatego też zwracamy uwagę wytwórców, którzyby chcieli wziąć udział w wystawie, by zgłosili swój udział przed dniem 15-go czerwca, gdyż w dniu tym, kończy się ostatecznie termin przyjmowania zgłoszeń.

## Trzeci Maj.

Kończyce Wielkie. Dzień 3 Maja obchodzono u nas uroczystości, dzięki sprężystości komitetu obchodowego, który dołożył wszelkich starań, by pamiętną tą rocznicę w historii Polski uczcić na-

leżycie. Wspaniale przedstawiał się pochód z chorągiewkami o barwach narodowych, na czele którego kroczyła dziarska kapela miejscowa. Po nabożeństwie odbył się w sali p. Blitza poranek, którego program wypełniły śpiewy, deklamacje oraz przemówienie wygłoszone przez miejscowego ks. proboszcza Kukłę. Wieczorem odbyło się przedstawienie. Kółku amatorskiemu, jako też reżyserce p. Marii Sprencłówniej oraz komitetowi obchodu składamy tą drogą serdeczne podziękowanie za trudny, oraz poświęcenie się dla sprawy narodowo-oświatowej.

## Basen kąpielowy.

Wisła. Uzdrowisko Wisła może się poszczycić dalszym krokiem w swoim rozwoju. Otóż dotąd nie posiadało uzdrowisko Wisła żadnego basenu kąpielowego i żadnej plaży. Goście płacili takse chyba za ładny widok i zdrowe powietrze. Odtąd będzie inaczej. W tegorocznym sezonie otwiera uzdrowisko Wisła piękny basen kąpielowy 50 m długi i 50 m szeroki. Będzie on zupełnie modnie urządzone. Basen jest wycementowany i do ścian są drążki mosiężne przymocowane. Trzema rurami dopływa woda. Na pięciu miejscach prowadzą schody do basenu, którego jedna część jest głębsza, ażeby dać możność zawodowym pływakom do popisów. Koszta urządzenia basenu przez firmę Hajduk-Cieszyn wynoszą 80.000 zł. Obecnie wykończono ogrodzenie z ładnym napisem nad główną bramą. W najbliższym czasie zostaną urządzone szatnie a mianowicie 18 pojedynczych i także wspólne, co wprawdzie z nowymi kosztami będzie połączone. Lecz tego się nie powinno żałować, gdyż to chodzi o wygodę i o zdrową kąpiel dla gości, zjeżdżających się rokrocznie z całej Polski do Wisły i dla miejscowych.

## Włamanie.

Wisła. W nocy na niedzielę Zielonych Świątek dokonano tutaj włamania do szynkowni restauracji Rotha przez okno i skradziono rzeczy: jak obuwie, wódkę, papierosy, tytoń do fajki w wartości 200 zł. Włamywaczy przyłapano. Była to trójka hultajska, a mianowicie jeden z Istebnej, drugi z Wisły, a trzeci z Zebrzydowice.

## Nieodpowiednie sadzenie drzewek przy drodze.

Wisła. Tej wiosny sadzono drzewka owocowe w myśl zarządzenia wydziału drogowego wzdłuż głównej szosy, prowadzącej przez uzdrowisko. Lecz sadzono je zupełnie niefachowo, bo tuż obok płyt cementowych wzdłuż deptaka. Nie mówiąc już o tem, że po krótkim czasie będą korzenie drzew dźwigały płyty, będą gałęzie drzew przeszkadzały przechodniom po deptaku, chociaż było dosyć miejsca drzewka sadzić wzdłuż rowu w odpowiedniej odległości od płyt cementowych. A to wszystko dla tego się stało, bo nie było odpowiedniej kontroli ze strony powołanych czynników.

Ludność polska w Czechosłowacji składa hołd pamięci ś. p. Ks. Biskupa Bandurskiego.

Frysztat. Związek Śląskich Katoli-



ków i polskie stowarzyszenie „Sokol“ we Frysztacie urządziły w sobotę, dnia 28 maja b. r. w Polskim Domu Katolickim we Frysztacie uroczystą akademię ku uczczeniu pamięci ś. p. ks. biskupa Władysława Bandurskiego, na którą przybyły delegacje ludności polskiej ze Śląska czsl. i Moraw, razem około 400 osób. Po zagajeniu akademii przez prezesa Związku Śląskich Katolików p. dr. Leona Wolfa oraz występach chóru, wygłosił przemówienie o życiu i działalności wielkiego kapłana-patrjoty wicekonsul R. P. z Mor. Ostrawy dr. Adam Synowiecki, poczem nastąpiła część muzyczno-wokalna akademii. Podniosłą tę uroczystość zakończyło odegranie przez orkiestrę „Sokola“ „Wienca pieśni polskich“. Tak do szeregu hołdów, złożonych pamięci ks. biskupa Bandurskiego przyłączyła się obecnie ludność polska w Czechosłowacji, mieszkająca na Śląsku czsl. i Morawach.

## Bezrobocie w powiecie znacznie zmniejszyło się.

Bielsko. Bezrobocie w powiecie bielskim zmniejszyło się w miesiącu maju bardzo wydatnie, bo o 1200 osób z powodu podjęcia pracy w przedsiębiorstwach rolnych, budowlanych i fabrycznych. Obecnie zarejestrowanych jest jeszcze w tamt. Urzędzie Pośrednictwa Pracy 5432 bezrobotnych, z których zaśilki ustawowe pobiera 1696 osób. Liczba osób korzystających z akcji państwowej pomocy doraźnej wynosi około 2700 rodzin a przeszło 6000 osób. W najbliższych dniach spodziewany jest dalszy spadek bezrobocia a to wobec nadejścia zamówień wojskowych dla przemysłu włókienniczego. (t)

## Świątokradcza ręka zbezczeszczyła ołtarz.

Bielsko. Nieznani sprawcy włamali się do kościoła św. Trójcy, gdzie przez oderwanie zamku w tabernakulum, z którego wystawili kielichy na ołtarz, a następnie po oderwaniu kłódki od skarbonki zabrali z sobą 15 sztuk komunikantów i zbiegli w niewiadomym kierunku. (p)

## Napad rabunkowy.

Czechowice w Bielskiem. Na drodze w Czechowicach napadnięty został robotnik Franciszek Haczek z Ligoty pow. Bielsko, któremu sprawcy po zbadaniu ciętej nożem w twarz ran, oraz uderzeniem go tępym narzędziem w głowę, zrabowali 40 zł. gotówki i zegarek z łańcuszkiem. Sprawcy zostali przez poszkodowanego rozpoznani w osobach Franciszka i Józefa Kieczki z Czechowic, z których Józefa zdołano ująć, zaś za Franciszkiem zarządzono pościg.

## Wagon kolejowy w płomieniach.

Chybie w Bielskiem. Dnia 1 bm. około 11,30 na przestrzeni kolejowej Zabrzeg — Chybie prawdopodobnie przez wypadnięcie iskier z komina parowozu pociągu towarowego zapalił się wagon kolejowy załadowany sianem wagi około 10 000 kg. wartości około 800 zł. na szkodę P. K. P., który uległ zniszczeniu. W akcji ratunkowej brała udział straż kolejowa z Chybia oraz straż pożarna cukrowni Chybie. (p)

skal pożyczkę i zapewnił ją na swojej hipotece.

Nie dość, że członek ten zabezpieczył pożyczkę na pierwszym numerze swej hipoteki, że posiada wkład w „spółdzielni“ w wysokości 10 procent uzyskanej pożyczki, że majątkiem własnym odpowiada za zobowiązania „spółdzielni“, będzie on jeszcze musiał zapłacić za weksle.

Takie są następstwa tych, którzy albo nie czytają żadnych gazet, lub też lekceważą sobie ostrzeżenia i dobre rady udzielane przez gazety. Jeżeli chodzi o „Katolika“, tenże bardzo często odra-

dzał zaciągnięcie pożyczek w tego rodzaju „spółdzielniach kredytowych“ i radził, by zwracano się do wszelkiego rodzaju pożyczki tylko do banków i kas oszczędności, znanych od lat z swej sumienności, które pracują nie dla wyzysku, lecz na korzyść ogółu. (k)

— O oświetlaniu domów. Min. spr. wewn. opracowało nowe rozporządzenie o oświetlaniu budowli z zewnątrz. Rozporządzenie brzmi, że wszystkie budynki i inne nieruchomości w miastach, położone przy ulicach, placach i innych drogach publicznych, winny posiadać u gło-

wnych drzwi wiejsiowych latarkę z oznaczeniem nazwy ulicy i numeru domu, względnie nieruchomości. Wzór latarki winien być jednolity dla wszystkich budynków. Wszystkie latarki i przyrządy oświetleniowe w miastach, jak i w gminach wiejskich, wskazujące wejście do budynków, przejścia lub wyjścia, winny być urządzone w taki sposób, aby mogły być łatwo w zapaleni i gaszone oraz aby światło ich nie było widoczne zgórn.

Obowiązek założenia i utrzymywania laterek ciąży na właścicielach, dzierżawcach lub innych osobach, w których



posiadaniu, użytkowaniu lub zarządzie znajdują się nieruchomości, względnie budynek. (w)

— Będzie dużo owoców. W tym roku okwitanie drzew przypadło na czas pięknej pogody. Ze wszystkich stron donoszą, że mimo ostrych mrozów drzewa przetrzymały dobrze, nie wykazując strat, zaś okwitanie wskazuje, że będzie dość owoców.

— Mieszkania dla robotników rolnych zwolnionych z pracy. Jak się dowiadujemy, na najbliższym posiedzeniu Rady ministrów rozpatrywany będzie projekt rozporządzenia w sprawie przedłużenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 21 marca 1931 r. w sprawie zapewnienia czasowych mieszkań dla zwolnionych z pracy robotników rolnych. Ustawa ta, która obowiązuje do 1 czerwca rb., przedłużona ma być do 31 maja 1933 roku.

## Województwo śląskie.

\* Na budowę katedry śląskiej złożono w kwietniu rb. 6 784,48 zł., między in.: urzędnicy dyrekcji kolei państwowej w Katowicach 5 806,93 zł., urzędnicy pocztowi 81,35 zł., Zjednoczenie kolejarców w Katowicach 150 zł., urzędnicy i funkcjonariusze miejscy w Król. Hucie 249 zł., inżynier Bolesław Malinowski z Król. Huty 100 zł. i inni drobniejsze ofiary. Sekcja propagandowo-finansowa w imieniu Komitetu budowy katedry śląskiej składa ofiarodawcom najserdeczniejsze „Bóg zapłać”. (k)

\* Zatarł o urlopy w górnictwie węglowym. Przemysłowcy węglowi na Górnym Śląsku wysuwają kategoryczne żądanie skrócenia urlopów robotniczych, domagając się uwzględnienia tego warunku w nowej umowie zbiorowej. Żądanie to pozostaje w związku ze złożeniem w Sejmie projektu ustawowego skrócenia urlopów. Ponieważ pertraktacje w tej sprawie z organizacjami robotniczymi nie doprowadziły do porozumienia, zatarg rozpatrzony będzie przez komisję pojednawczą - rozjemczą w Katowicach. (w)

\* Częściowa zmiana taryfy telefonicznej. Monitor Polski ogłasza rozporządzenie ministra poczt i telegrafów z dnia 14 kwietnia 1932 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy telefonicznej. Na mocy tego rozporządzenia 1. za abonament telefoniczny wyszczególniony w § 8 poz. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 taryfy telef., wydanej 28. 9. 1931 r. od każdego aparatu głównego lub linii łączącej centralkę domową z centralą miejską dla wszystkich kategorii abonamentu w Poznaniu, Krakowie, na katowickiej sieci okręgowej w stosunku do abonentów, których stacje załączone są do centrali: w Katowicach, Król. Hucie, Tarn. Górach, Siemianowicach, Mysłowicach, Szopienicach, Mikołowie, Rudzie Śląskiej i Szarleju oraz na warszawskiej sieci podmiejskiej, których stacje załączone są bezpośrednio do centrali podmiejskiej w Warszawie po 1,50 zł. miesięcznie.

2. za abonament telefonów dodatkowych, wyszczególnionych w § 8 poz. 8, 9, 10, 11 tejże taryfy w Poznaniu, Krakowie, na katowickiej sieci okręgowej, w stosunku do abonentów, których stacje załączone są do centrali: w Katowicach, Król. Hucie, Tarn. Górach, Siemianowicach, Mysłowicach, Szopienicach, Mikołowie, Rudzie Śl. i Szarleju oraz na warszawskiej sieci podmiejskiej, których stacje załączone są bezpośrednio do centrali podmiejskiej w Warszawie po 1 zł. miesięcznie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1932 r. i obowiązuje do dnia 30 kwietnia 1933 r. (t)

\* Związek przemysłowców górniczo-hutniczych nie ma racji bytu. Ze sfer przemysłowych otrzymujemy następującą wiadomość: Onegdaj odbyły się wybory nowego zarządu Górnośląskiego Związku Przemysłowców Górniczo-Hutniczych. Zarząd ten ma charakter czysto prowizoryczny i będzie urzędował tylko do zwolnienia na dzień 8 bm. walnego zgromadzenia związku, które dokona uzupełniających wyborów do wydziału, poczem tenże wybierze definitywny zarząd. Nowo wybrany zarząd, którego okres urzędowania kończy się już w dniu 8 czerwca, nie powziął za-

## Przed uroczystościami 10-lecia przyłączenia Górnego Śląska do Polski.

### Uroczystość 10-lecia przyłączenia Górnego Śląska do Polski.

**Lagiewniki** w Świętochłowick. Dnia 18 i 19 bm. odbędzie się w Lagiewnikach Śl. uroczystość „dziesięciolecia przyłączenia Górnego Śląska do Polski”. Uroczystości rozpoczną się 18 czerwca rb. zawodami lekkoatletycznymi, przeprowadzonymi przez miejsc. Tow. gimnastyczne „Sokół” oraz inne miejscowe towarzystwa sportowe na boisku KS. „Silesia”. Początek o godz. 16. O godz. 20 koncert przy stawie i sztuczne ognie. W niedzielę, dnia 19 bm. nabożeństwo w kościele parafialnym o godz. 10,30 poczem pochód ulicami: Krzyżową, Kościelną, Urzędową, Sienkiewicza, Piotra, Bytomską na plac szkolny, gdzie nastąpi rozwiązanie pochodu. Od godz. 12—13 koncert na plantach przy ul. Sienkiewicza a od godz. 12,15 wyścigi kolarskie i biegi. Po południu o godz. 17 odbędzie się zawody w piłkę nożną na boisku KS. „Silesia”; przygrzewa orkiestra, zaś o godz. 15,30 koncert w ogrodzie p. Nawrata, w czasie którego popisywał się będzie „Sokół” i inne towarzystwa sportowe, chór śpiewaczy itd. Godz. 18,30 rozdawanie nagród zdobytych przez u-

czestników zawodów lekkoatletycznych biegaczy i wyścigowców kolarskich. Uroczystości zakończy akademja o godzinie 19,30, po której nastąpi zabawa taneczna. Wstęp do ogrodu 20 gr. od osoby, wstęp na boisko 50 groszy od osoby, na akademję od 0,20—2,00 zł., na zabawę 1.— zł. od osoby. Ewentualny czysty zysk przeznacza się: 10 proc. na bezrobotnych, resztę na wysyłkę biednych dzieci na kolonie letnie. O liczny udział obywatelstwa w uroczystości uprasza Komitet.

**Komitet obchodu uroczystości 10-iej rocznicy objęcia G. Śląska przez polskie władze.**

**Tarn. Góry.** Utworzył się tu powiatowy komitet obchodu uroczystości 10-iej rocznicy objęcia Górnego Śląska przez władze polskie. W skład komitetu wchodzi przedstawiciele całego społeczeństwa. Ustalono program obchodu oraz uchwalono powołać komitet honorowy, mający się składać z osób, które były obecne przy objęciu G. Śląska przez władze polskie oraz wybitnych działaczy plebiscytowych. (t)

rającą 10 kg. obuwia. W toku dochodzeń jako silnie podejrzanego o powyższą kradzież przytrzymano Ignacego Jurczyka ze Sosnowca, któremu przesyłkę odebrano. (p)

### Z Król. Huty

**Kradzież mięsa w halli targowej.**

**Król. Huta.** Do jednej z ubikacji tu-tejszej hali włamało się kilku nieznanych sprawców, którzy skradli rzeźnikowi Gerhardowi Zagrodzkiemu cztery ubite cieleta wagi 260 funtów ze znakami G. Z. (l)

**Obrabował ją na progu domu.**

**Król. Huta.** Maria Bolacka doniosła, że dnia 1 bm. około godz. 21, gdy powracała do domu w bramie domu nieznany dotąd osobnik wyrwał jej z ręki torebkę damską z zawartością 313 zł. gotówki i kartę cyrkulacyjną opiewającą na jej nazwisko, poczem zbiegł w niewiadomym kierunku. (p)

**Po wytrzeźwieniu zapłaci 1200 zł.**

**Król. Huta.** Jan Bartosik, kupiec z Król. Huty doniósł, że niejaki Józef W. z Król. Huty, będąc w stanie podchmielonym namyślnie kopnął nogą w szybę okna wystawowego, którą rozbił wyrządzając mu szkodę na około 1200 zł. W. doprowadzono na miejscowy komisariat i osadzono go w aresztach policyjnych celem wytrzeźwienia. (p)

### Z Świętochłowickiego

**Nocni goście u rzeźnika.**

**Chropaczów** w Świętochłowickim. W nocy na 2 bm. weszli nieznani sprawcy przez otwarte okno warsztatu rzeźnickiego Teodora Sochy w Chropaczowie, skąd skradli około 50 kg. wątrobianki, 7 kg. wędzonki i około 16 kg. kiszek, ogólnej wartości około 182 zł. (p)

**Kradną nawet ser.**

**Piaśniki** w Świętochłowickim. Nieznani sprawcy włamali się do składu Zakra Aleksandra w Szarłocińcu, skąd skradli kilkadziesiąt paczek sera i zbiegli. (l)

**Złosiłwe figle gromu.**

**Lagiewniki** w Świętochłowickim. Podczas sobotniejszej burzy, która pannaowała na całym niemal Śląsku, grom uderzył w dom Dzwonka (ul. Sienkiewicza, wyrывая z muru kilkanaście cegieł, następnie zniszczył rynnę i spalił wszystkie bezpieczniki świetlne. Na szczęście wypadku w ludziach nie było.

### Z Pszczyńskiego

**Rozpędzony wózek z cegłami pogruchotał mu nogi.**

**Pszczyna.** Dnia 1 bm. Jan Soloch, lat 59 liczący z Goczałkowic Zdrój wioził na wózku ręcznym około 100 sztuk cegieł z Pszczyny do Goczałkowic. Jadąc z góry nie był w stanie utrzymać nala-dowanego wózka i w rozpędzie wjechał

na przydrożne drzewo, skutkiem czego został przygnieciony i doznał złamania obu nóg. Okaleczonego odstawiono do szpitala w Pszczynie. (p)

**Tajemniczy pożar.**

**Mokre** w Pszczyńskim. Wybuchł tu pożar na strychu domu mieszkalnego Marii Manotowej, który zniszczył dach, wyrządzając szkodę na około 1 200 zł.

**Pożar zniszczył dach domu.**

**Czarków** w Pszczyńskim. W domu mieszkalnym Fr. Kozika wybuchł pożar, który zniszczył dach domu, 2 ctn. siana, 3 ctn. żyta oraz szereg sprzętów domowych. Szkodę pożarowa obliczona jest na 7 000 zł. (l)

### Z Rybnickiego

**Kazał na siebie napaść.**

**Rybnik.** Wiktor Zielonka z Rybnika, zatrudniony w charakterze agenta firmy „Kasam” w Katowicach doniósł, że dnia 1 bm. około 17 został na drodze gminnej prowadzącej z kopalni „Bluechera” w Boguszowicach w kierunku Chwałowic, przez dwóch nieznanych sprawców uzbrojonych w krótką broń palną zatrzymany i pod groźbą obrabowany z zegarka oraz kwoty 135 zł. Dochodzenia ustaliły, że Zielonka napad sfingował, do czego się też przyznał. (p)

**Włamali się do sklepu.**

**Piece** w Rybnickim. Dnia 1 bm. za pomocą wybijcia szyby w oknie dokonano włamania do składu kolonialnego Alojzego Nawrata w Piecach, skąd skradziono pewną ilość gotówki i szereg przedmiotów. Dochodzenia celem ujawnienia i przytrzymania sprawców w toku. (p)

**Targ na konie i bydło.**

**Żory** w Rybnickim. Najbliższy targ na konie i bydło odbędzie się w dniu 8 czerwca rb. w Żorach. (w)

### Z Tarnogórskiego

**Straszne skutki nadmiernego użycia alkoholu.**

**Tarn. Góry.** Podczas obławy policyjnej przytrzymany został Franciszek Tobołyk zam. w Piasecznej pow. Tarn. Góry i doprowadzony na posterunek w Strzybnicy, celem wytrzeźwienia. Z powodu zasłabnięcia został on odprowadzony do domu, gdzie zmarł. Zawezwany lekarz stwierdził śmierć wskutek wylewu krwi do mózgu spowodowanym nadmiernym użyciem alkoholu. (p)

### Z Lublinieckiego

**Odpowie przed sądem za pomoc dezertrowi.**

**Lubliniec.** Przytrzymany tu został przez policję i oddawiony do sądu Franciszek Gzella z Koszęcina, podejrzany o namawianie do dezercji Maksymiliana Gryśkę strzelca 74 p. p. z Lublińca. Zaznaczyć należy, że dezerterski Gryśka zbiegł do Niemiec. (l)

**Na gorącym uczynku.**

**Nowe Herby** w Lublinieckim. Przytrzymany tu został na kradzieży węgla z wagonu, stojącego pociągu towarowego, niejaki Wacław Oglaza z Węglowic pow. Częstochowa, na którego sporządzono doniesienie do władz.

**Lubin** znaleziono, a po rowerze niema śladu.

**Kochanowice** w Lublinieckim. Dnia 28 ub. m. z niezamkniętej stodoły skradziono na szkodę Franciszka Pietruszki z Kochanowic, rower damski marki „Moeve” nr. 188121, wartości 70 zł., pewną część garderoby i około 200 kg. tubinu. W toku dochodzeń skradziony tubin w workach, bieliznę i część garderoby odnaleziono. Ostrzeżenie przed nabyciem skradzionego roweru. (p)

**Włamanie do kuźni.**

**Sadow** w Lublinieckim. Nieznany dotychczas sprawca włamał się do kuźni Piotra Wiory i skradł 15 gwintarek, kleszcze, noże do obcinania kopyt i szereg innych drobnych rzeczy. (l)

**Skradli sztuczny nawóz.**

**Nowy Dwór** w Lublinieckim. W nocy na 1 bm. skradziono z zamkniętej stodoły Józefa Gawliwa właściciela majątku Nowego Dworu gm. W. Lagiewniki pow. Lubliniec 100 kg. saletry i 60 kg. amoniaku, wartości 120 zł. (p)



# Z diecezji śląskiej.

## Niższe święcenia kapłańskie.

J. E. ks. biskup dr. Adamski udzielił naszym alumnom w Krakowie pierwszej tonsury, święceń niższych i diakonatu.

Pierwszą tonsurę otrzymali: 1. **Bernatowski Józef** z Poznania, 2. **Marchlewicz Władysław** z Król. Huty.

Święcenie ostarjatu i lektoratu przyjął: 1. **Banka Józef** z Katowic, 2. **Heda Karol** z Welnowca, 3. **Juraszek Eryk** z Szopienic, 4. **Kafka Stefan** z Mikołowa, 5. **Kłyczka Jan** z Kochłowic, 6. **Kobylnicki Jan** z Sielca (diecezja przemyska), 7. **Kopton Jerzy** z Bielszowic, 8. **Krzystolik Stanisław** z Tychów, 9. **Lisura Wilhelm** z Katowic, 10. **Mazurek Henryk** z Małej Dąbrówki, 11. **Oślizlok Piotr** z Folwarków, 12. **Pluta Wilhelm** z Kochłowic, 13. **Przybyła Alfons** z Krasów, 14. **Schubert Józef** z Ostrzeszowa (archidiecezja poznańska i gnieźnieńska), 15. **Sedlaczek Franciszek** z Katowic, 16. **Strzebińsk Henryk** z Kopalni Emmy, 17. **Wojciech Konrad** z Miedźnej, 18. **Wojciech Władysław** z Grzawy, 19. **Zieliński Jerzy** z Król. Huty, 20. **Żmij Karol** z Łodzi.

Na diakonów zostali wyświęceni: 1. **Biezanowski Adam** z Krakowa, 2. **Daniel Stanisław** ze Szczurowej, 3. **Dzieżek Eryk** z Dzieńkowic, 4. **Gazek Marjan** z Wieliczki, 5. **Grajewski Kazimierz** z Wiąga (diecezja chełmińska), 6. **Janik Józef** z Jankowic (archidiecezja krakowska), 7. **Kempiński Józef** z Małociechowa (diecezja chełmińska), 8. **Kubica Jan** z Godziszki (archidiecezja krakowska), 9. **Ligoń Leon** z Król. Huty, 10. **Łukaszek Edmund** z Nowejwsi, 11. **Michalik Jan** z Małej Dąbrówki, 12. **Mikusz Alfred** z Król. Huty, 13. **Nagórski Jan** z Nowego Bierunia, 14. **Nita Jan** ze Szczurowej, 15. **Nowak Alojzy** z Kochłowic, 16. **Odróbk Jan** z Warszowic, 17. **Październy Engelbert** z Katowic, 18. **Pieprzyk Henryk** z Poznania, 19. **Szłosarek Henryk** z Bierutów, 20. **Tobola Edward** z Król. Huty, 21. **Tomaszewski Alfons** z Lubiewa (diecezja chełmińska), 22. **Więckowski Julian** z Barwałdu Dolnego (archidiecezja krakowska).

## Wprowadzenie proboszcza.

**Świętochłowice-Zgoda.** Onegdaj odbyło się wprowadzenie pierwszego proboszcza przeniesionej ze Zgody do Świętochłowic parafii św. Józefa, ks. Emila Śliwki. Aktu wprowadzenia dokonał ks. radca i dziekan Czempiel z Wielkich Hajduk. W imieniu gminy naczelnik gminy p. Polak witał ks. proboszcz treścią przemówienie, w którym zobrał zaśluzgi ks. proboszcza jako twórcy nowego kościoła. Po ceremoniach ks. dziekan Czempiel wygłosił okolicznościowe kazanie, po którym ks. proboszcz w krótkich słowach dziękował swoim

parafjanom za okazaną mu miłość i przywiązanie. Uroczystość zakończono odśpiewaniem Te Deum.

## Dziesięciolecie Kongregacji Marjańskiej.

W ubiegłym miesiącu obchodziła Kongregacja Marjańska Panien 10-lecie swego istnienia. Kongregację założył przed 10 laty śp. ks. proboszcz Larose, od dwu lat opiekuje się nią ks. proboszcz Jan Górka. W dzień jubileuszowy od-

prawione zostało uroczyste nabożeństwo, podczas którego członkinie przystąpiły do generalnej Komunii św. Wieczorem odegrano w Golasowicach piękną sztukę teatralną p. t. „Perły Najświętszej Panienki i dwie krotchwilę.

## Pierwsza Komunia św.

W uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego (5 maja) przystępowały polskie dzieci do pierwszej Komunii św.:

W Małej Dąbrówce 230 dzieci, w Orzegowie 152 dzieci, w Lubzysu około 150 dzieci oraz w Mikołowie dnia 22 maja.

Uroczystości miały przebieg bardzo wspaniały, powietrze sprzyjało. Względem biednych dzieci okazano wszędzie wielką ofiarność; dzieciom biednych i bezrobotnych rodziców różni dobrodzieje przyszli z wydatną pomocą tak, że świątecznie ubrane mogły stanąć przed ołtarzem.

## Zyczeliwe rady pod adresem młodzieży, kończącej szkołę powszechną.

Za kilka dni opuścicie szkołę powszechną, w której przez 8 lat zdobyliście elementarne wykształcenie. Po raz pierwszy w życiu staniecie teraz niejako na rozstajnych drogach, nie wiedząc co robić z sobą. Czy wszyscy znajdziecie zatrudnienie w tych ciężkich czasach, kiedy tak wielka liczba waszych ojców, starszego rodzeństwa pracy niema? Z pewnością ten i ów będzie mógł pomagać ojcu w gospodarce, czy jakim interesie a tego i owego będzie można oddać majstrowi do nauki. Większa część z was skazana będzie na bezczynność. Grozi wam bezpożytecznie przemarnowanie najlepszych lat życia, których zwykle używa się na przygotowanie do jakiegoś zawodu.

Tak jak wszystko przemija na tym świecie, jak po biblijnych siedmiu latach tłustych nastąpiło siedem chudych, tak i obecnie po tym ciężkim kryzysie gospodarczym nastąpić muszą czasy nowego rozwoju życia gospodarczego. Obecny więc czas zastój wykorzystacie najlepiej wy, którzy opuszczacie szkołę powszechną, przez kształcenie się i solidne i przygotowanie do jakiegoś zawo-

du. Z pośród różnego rodzaju szkół zawodowych, na jedną chcielibyśmy zwrócić wam uwagę. Jest to Miejski Instytut Kształcenia Handlowego w Król. Hucie, mieszczący się w nowym okazałym budynku, przy parku położonym. Miejsi on w sobie trzy różne szkoły handlowe. Dla was odpowiednią jest 3-letnia 4-letnia szkoła handlowa. Świadectwo ukończenia otrzymuje się już po 3 klasach, a kto ukończy 4 klasę, ten uzyskuje prawo do skróconej służby wojskowej i będzie mógł zostać oficerem, czyli będzie miał te same prawa w wojsku, jak po ukończeniu gimnazjum. Komu zaś na tem nie zależy, będzie mógł zdać egzamin już po 3 latach, co dotyczy przeważnie dziewcząt. W szkole tej między innem uczą języka angielskiego i niemieckiego, księgowości czyli buchalterji, stenografji, pisania na maszynach; uczą też rozpoznawać towary dobre i złe, jest też tam wielka sala gimnastyczna, natryski, obszerne biblioteki, gdzie ubożsi prawie wszystkie książki otrzymują wypożyczone na czas nauki. Opłata szkolna wynosi 20 zł na miesiąc, a ci którzy mieszkają w Król. Hucie otrzy-

muja zniżkę do połowy. Koszt więc nie tak duży, a zato otrzymuje wykształcenie praktyczne i życiowe.

Rozważcie więc sobie tę sprawę co lepsze, czy siedzieć beczynnie w domu ku utraپieniu matki i ojca, czy też uczę się, aby czemś w życiu zostać. Zapisywać można się już teraz, aż do końca czerwca w kancelarji szkoły w Król. Hucie przy ul. Urbanowicza, obok nowego parku, I. piętro, pokój 24. J. F.

—xox—

## Przegląd religijny.

### Katolicka prasa francuska wobec ataków niemieckich na Polskę.

Dzienniki katolickie, jak „La Croix“, „L'Echo de Paris“, „Journal des Debats“ wiele miejsca poświęcają ostatnim alarmom wojennym niemieckim nad granicą Polski. Prasa ta ostrzega Niemcy przed nierozważnymi czynami, których konsekwencje nie dadzą się obliczyć. Dzienniki katolickie francuskie również podają ostatnią mowę Ignacego Paderewskiego, wygłoszoną w Nowym Jorku w obronie Pomorza.

Gwałtowny atak berlińskiej „Germanii“ na Francję z dnia 6 maja spotkał się z energiczną odprawą ze strony francuskiej prasy katolickiej.

### Święto marjańskie we Lwowie.

W ostatnią niedzielę we Lwowie odbyła się wielka manifestacja religijna młodzieży polskiej ku czci Najśw. Marii Panny, będąca aktem zbiorowego hołdu naszego młodego pokolenia Królowej Polski. Uroczystość odbyła się na boisku sokolem na Łyczakowie w obecności wielu tysięcy osób. Po odegraniu hejnału chóry szkół lwowskich odśpiewały szereg popularnych pieśni sławiących Marię. Referat o tradycjach kultu marjańskiego wygłosił J. E. ks. biskup-sufrażan Lisowski. Przy końcu uroczystości publiczność wraz z młodzieżą odśpiewała „Boże coś Polskę“.

### Groźba likwidacji zakładu św. Kazimierza w Paryżu.

Z Paryża donoszą, że omawiana jest tam sprawa likwidacji zakładu św. Kazimierza. Zakład istnieje od 80 lat. Przed wojną był w Paryżu jedną z nielicznych instytucji przypominających imię Polskę zagranicą. Dawał on i daje schronisko wielu starcom, z których niejeden położył zaśluzgi dla Ojczyzny. Ponadto wielka ilość dzieci polskich, sierot, opuszczonych i biednych pobiera naukę i wychowanie w zakładzie. Władze polskie okazywały dla zakładu dziwną obojętność. Dotychczas grono przyjaciół z ks. Poniatowskim na czele opiekowało się starannie zakładem, pokrywając niedobory drogą ofiar i dorocznej zabawy, której dochód przeznaczano na wyrównanie deficytu. Obecnie nawet ta ostatnia droga jest niemożliwą wobec niedostatku panującego wśród społeczeństwa polskiego w Paryżu, wyczerpanego już wskutek pomocy bezrobotnym. Mamy nadzieję, że władze nasze nie dopuszczą do likwidacji zakładu tak niezbędnego dla rodaków naszych w Paryżu.

## Straszliwe burze w Wielkopolsce i pod Miechowem.

Zasiewy całkowicie zniszczone. — Miljonowe straty. — Pioruny niszczą zagrody i niszczą życie ludzkie.

**Kępno** w Wielkopolsce. Przeprowadzone obliczenia wykazały, że straty wyrządzone przez szalejący w dniu 22 maja br. nad okolicą Rychtału w pow. kępińskim huragan połączony z gradem wynoszą około 2 miliony złotych. Zniszczone zostały zasiewy na terenie 8 wsi.

**Miechów**, woj. kieleckie. Onegdaj przeszła nad pow. miechowskim niezwykle gwałtowna burza gradowa, jakiej nie pamiętają tam najstarsi ludzie. Grad wielkości ptasiego jaja zniszczył całko-

wicie zasiewy i sadzonki na przestrzeni 3000 morgów w obrębie 7-miu wsi. Po przejściu burzy objęte nią ławy pól, przedstawiały ponury widok zupełnego zniszczenia.

**Poznań.** Z Inowrocławia donoszą: Nad okolicą Gostymica przeszła groźna burza. W trzech wioskach spaliły się od uderzenia pioruna zabudowania gospodarskie.

We wsi Górki uderzył piorun w dom mieszkalny gospodarza Kowalewskiego. Od uderzenia pioruna zabite zostały na miejscu dwie córki Kowalewskiego; żonę jego, ciężko poparzoną, odwieziono do szpitala, gdzie w strasznych cierpieniach zmarła. Zagroda Kowalewskiego spłonęła doszczętnie.

We wiosce Procy uderzył piorun w zagrodę rolnika Jakóba Mauthe, zabijając kilkanaście sztuk inwentarza żywego, oraz powodując zawalenie się domu. Straty są b. poważne.

Od uderzenia pioruna spaliła się zagroda rolnika Piotra Łaskiewicza w Tożyszynie, przyczem straty powstałe przez pożar dochodzą sumy kilkunastu tysięcy złotych.

W Lulkowie uderzył piorun w gospodarstwo Józefa Grzegi i powstały stąd pożar strawił doszczętnie wszystkie zabudowania oraz inwentarz gospodarski. Straty dochodzą sumy 30.000 zł.

W czasie burzy, która przeszła nad powiatem świeckim, piorun uderzył w dom rolnika Jana Rychlewskiego w Jędrzejowie i zabił w mieszkaniu Rychlewskiego 17-letniego Konstantego Kulawę. Cały dom stanął w płomieniach i spłonął doszczętnie.

## Szał szowinizmu niemieckiego ogarnął również dzieci.

Z wsi kościelnej Raszczyce w powiecie rybnickim, położonej tuż na samem pograniczu polsko-niemieckim, donoszą o zajściu granicznym, które, jakkolwiek wydaje się być mniejszej wagi, rzuca jasne światło na wychowanie młodzieży poza słupami granicznymi. Szczególnie w odniesieniu do Polski wychowuje się tamże młodzież w duchu szowinizmu. Przoduje w tem wychowaniu szkoła niemiecka, w której każdy nauczyciel nie jest wychowawcą, ale pachołkiem hitlerowskim, który wszczepia w wrażliwe umysły dzieci nienawiść do wszystkiego co polskie. Zajęcie samo przedstawia się jak następuje:

Onegdaj pięciu chłopaków w wieku szkolnym, pochodzących z terenu niemieckiego, z gminy Markowice, przekroczyło zieloną granicę z Niemiec do Polski w celu pobicia 12-letniego Franciszka Cieślaka z Żytnej, pasącego bydło na samem pograniczu, który jednak

zbiegł przed napastnikami. Wielce niezadowolony z „wyprawy wojennej“ chłopcy powrócili na terytorjum niemieckie, zabierając ze sobą chustę i łańcuch, które to rzeczy pozostawił na pastwisku uciekający przed napastnikami Cieślak. Czując się już bezpieczni, chłopcy podarli chustę w strzępy, które następnie przerzucili na stronę polską ze słowami: „na weź sobie te polskie wszy!“

Nadmienić wypada że Markowice są sławne choćby tylko z tego, że miały do niedawna proboszcza, ks. Wolfa, byłego posła nacjonalistycznego do parlamentu niemieckiego, wmięsanego w głośną aferę braci Skłarków w Berlinie. Poza tem rej w Markowicach wodzą także komuniści, którzy trudnią się nawet przemycaniem bibuły komunistycznej do Polski n. p. w marcu br. przez Gackę i braci Panetrów, którzy niezadługo odpowiadać będą przed sądami polskimi.



## Odpowiedzi redakcji.

J. W. Niedobczyce. Adres brzmi: Powiatowa Komenda Uzupełnień (P. K. U.) w Pszczynie.

S. K. G. Celem zmniejszenia bezrobocia przez ożywienie życia gospodarczego, a zwłaszcza przez wzmocnienie ruchu budowlanego w Województwie Śląskiem utworzył się z dniem 1 stycznia 1927 roku Śląski Fundusz Gospodarczy.

L. K. Wodzisław. Według 100% przerachowania 5.800 marek niemieckich z 1908 roku równają się 7134,— zł, a 2.000 marek niemieckich z 1911 roku 2.460,— zł.

P. L. Piotrowice. Ażeby otrzymać jednorazową zapomogę, trzeba udać się do urzędu gminnego i tam wypełnić wniosek — formularz na ten cel przeznaczony. Urząd gminny prześle podanie to do Starostwa. Pisanie do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w sprawie udzielenia jednorazowej zapomogi jest bezskuteczne, gdyż Wydział Powiatowy przy każdym starostwie załatwia podobne sprawy. Wnioski-formularze powinien mieć każdy urząd gminny.

Abonent Szczekowice. 70.000 marek niemieckich z grudnia 1922 roku równają się 77,— zł.

D. B. 6. a) Powiatowa Komenda Uzupełnień (PKU.) w Lublińcu udzieli informacji. — b) „Przemysł Skórny” w Poznaniu, ul. Wielka 10; „Skóra i Obuwie” w Poznaniu, ul. Wielka 10. — c) Poczta Kasa Oszczędności (PKO.) w Katowicach. — d) Bank Gospodarstwa Krajowego, oddział w Katowicach może udzielić informacji. — e) Berger & Immerglück, Bielsko, Nad Scieżką 14, Bank Producentów Rzeźniczych w Katowicach ul. Kozielska 9, Centrala dla Konserwacji skór, ul. Kozielska nr. 8 i Alfred Müller, ul. Kozielska 14. — f) Bracia Hasler, fabryka serów, ul. Plebiscytowa 23 w Katowicach, A. Hermstein w Katowicach, ul. Wojewódzka 27.

T. M. K. Nam podane słowo nie znamy, przeto objaśnić nie możemy. Czy to nie czasem skrót nazwy jakiejś firmy?

F. D. 50. Jeżeli ma Pan świadków, że córka obiecała przyjąć Pana do swojego mieszkania i Pan płaci pół komornego, to córka nie ma prawa wyrzucić Pana z mieszkania, tem mniej, że Pan dla córki zamienił swoje mieszkanie na tańsze.

W. K. M. G. 10.000 marek niemieckich z grudnia 1922 roku równają się według 100% przerachowania 11,— zł. — Nowa ustawa o wsparciu dla bezrobotnych wejdzie w życie z dniem 11 lipca 1932 roku. Główne zmiany ustawy tej są: Najwyższy zarobek liczy się 6,— zł dziennie. Wsparcie zostanie wypłacone tylko za 6 dni tygodniowo. Aby otrzymać zasiłek bezrobotnego trzeba mieć 26 tygodni przepracowanych.

## Nadesłane.

### Jakie lato będziemy mieli? Niewiadomo!

Jedną rzecz jest pewna, gorące czy też ciepłe tylko lato stawia przed każdą gospodynią na pierwszym planie problem utrzymania białizny i sukien letnich, lekkich i powiewnych, w idealnej czystości. Pewnym jest również, iż tylko „Perfix”, środek samopiorący, może dać pełną gwarancję nienagannie czystej białizny. Piorąc „Perfixem” zabezpieczamy się niejako przed niespodziankami w postaci zółknienia i zardcia białizny. „Perfix” to oszczędność czasu i pieniędzy. Pranie „Perfixem” staje się zabawką, postępując ściśle wedle wskazówek, zawartych na każdym opakowaniu. Komu na bezwzględnej czystości zależy, kto prawdziwie dba o swą białiznę a oszczędza grosza swego, niechaj używa tylko samoczynnego proszku „Perfix”.

## Z Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy.

Wczoraj koło O. Z. P. R. w Rudzie obchodziło uroczystości 5-cio lecie swego istnienia, rozpoczynając je solemennym nabożeństwem w kaplicy św. Józefa, gdzie prawie wszyscy członkowie przystąpili do Stołu Pańskiego. Prócz miejscowych członków w uroczystości wzięła udział delegacja Koła Orzegów i Lipiny oraz prezes powiatowy p. Kobyłka. Po nabożeństwie udano się do sali „Domu Narodowego”, gdzie odbyły się przemówienia, zakończone okrzykiem na cześć Pana Prezydenta Rzplitej oraz I-go Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego i Wojewody Śląskiego Dr. Michała Grażyńskiego.

Popołudniu odbyło się zebranie koła, na które przybył również kierownik szkoły p. Mazak, sekretarz Zarządu Okręgowego p.

Ogólny Związek Podoficerów Rezerwy Koło Katowice Centrum przeciw prowokacyjnym wystąpieniom band hitlerowskich w Gdańsku oraz „Kattowitzer Zeitung” w Katowicach.

Zgromadzeni na swem zebraniu podoficerowie rezerwy Koło Katowice Centrum (Okręg Śląski) wobec prowokacyjnych wystąpień band hitlerowskich na terenie Wolnego Miasta Gdańska oraz zdrady stanu gdańskiego pisma niemieckiego „Kattowitzer Zeitung” w Katowicach najenergiczniej protestują i postanawiają co następuje:

1. Wzywają wszystkich członków, należących do Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy na terenie Rzeczypospolitej do stosowania bojkotu Gdańska;

2. Nie popierania kupiectwa gdańskiego

przez bojkotowanie towarów, wyrabianych w W. M. Gdańsku i nie kupowania ich;

3. Wzywają władze, by przykładnie ukarały podłą gadzinówkę „Kattowitzer Zeitung” i wobec propagatorów hasła rewizjonistycznych i wyznawców idei hitlerowskich zastosowały najdalej idące środki prawne;

4. Stać wiernie przy sztandarze polskości i wypełniać należycie obowiązki, nałożone przez Wodza swego Marszałka Józefa Piłsudskiego i w razie potrzeby bronić granic Rzeczypospolitej do ostateczności.

# SPORT

## Śląsk zwycięża w trójmeczu lekkoatletycznym!

W ogólnej punktacji Śląsk wygrywa 303 pkt. przed Krakowem 272 i Łodzią 211 pkt.

Wczorajsze zawody lekkoatletyczne pomiędzy okręgami Łódź — Kraków — Śląsk przyniosły zasłużone zwycięstwo gospodarzom, którzy wystąpili do zawodów osłabieni brakiem, Hartlika, Kabuta, Kamienieckiego, Tetznera, Zajązsa i Rzepusia. — O ile w konkurencji panów nieznacznie przeważał Kraków, o tyle Śląsk wyraźnie przeważał w konkurencji pań, gdzie również brakło na starcie Breuerównę, pozostającą na kursie olimpijskim.

Łódź nie odegrała poważniejszej roli, gdzie wyłącznie klasą dla nich była mistrzyni świata Welssówna, oraz Janowska, dobra zarówno w skokach jak i w rzucie dyskiem.

Przy pięknej pogodzie wszystkie drużyny przedelfowały na boisku, przywitanie przez delegata Śl. O. Z. L. A. — obdarowane również kwiatami. Mimo iż same zawody stały na bardzo wysokim poziomie, czego rezultatem są nowe rekordy okręgowe, to jednak wrażenie ich samych, zepsute zostało całkowicie, wskutek niesłychanej słabej organizacji rozrzuconego tempa, przeprowadzania poszczególnych konkurencji no i przedewszystkiem, zupełnym brakiem porządkowych jak i policji na boisku, wskutek czego publiczność a zwłaszcza dzieci, spacerowały wprost przed nosem startujących zawodników. Szwankowało również informowanie publiczności i prasy — speakerzy bowiem z funkcji swych, urządzali sobie zabawę! Nic dziwnego, iż zawody trwały do samego prawie zmroku!

W przeciwieństwie do fatalnej organizacji dopisała strona sportowa zawodów, która stała na wysokim poziomie. Świadczy o tem wymownie szereg doskonałych wyników oraz sześć nowych rekordów okręgowych, w tem trzech śląskich i trzech krakowskich.

W ramach trójmeczu odbył się również tradycyjny międzyokręgowy mecz Kraków — Śląsk. Zwycięstwo w meczu tym odniósł Śląsk, bijąc Kraków stosunkiem punktów 124:110, jedynie dzięki znacznemu zwycięstwu pań 61:40, gdyż panowie nasi przegrali w stosunku 63:70.

Mecz panów odbywał się o przechodni puchar Wojewódzkiego Komitetu P. W. i W. F. Katowice i został zapoczątkowany w roku 1927. Panie walczyły między sobą dopiero poraz trzeci i to o puchar wędrowny Krakowskiego Ośrodka W. F., który dzięki trzykrotnemu zwycięstwu Ślązaczek z rzędu przeszedł wczoraj w ich posiadanie. Puchar w konkurencji panów posiadaliśmy już trzy razy, Kraków po wczorajszym zwycięstwie zdobył go poraz drugi.

### Walasiewiczówna w barwach Polski.

W prasie francuskiej rozeszły się pogłoski, że Walasiewiczówna natrafiła na duże trudności przy uzyskaniu obywatelstwa Stanów Zjednoczonych, wobec czego nosi się z zamiarem wystąpienia na Olimpiadzie w Los Angeles w barwach Polski.

## Dzień P. Z. P. N.

Liga — klasa „A” 1:1 (0:0).

Team Pogoń — Czarni zwyciężąc 3:1 (1:0).

Siemianowice — Welnowiec/Dąb 3:6 (1:2).

W Brzezinach Śląskich grano 1:1 (0:0).

Tarnowskie Góry miasto — Powiat 5:1 (0:0).

Mysłowice — Szopienice 1:2 (1:1).

A. K. S. Chorzów — Śląsk/Haller 2:3 (1:2).

## Sport w S. M. P.

S. M. P. Zgoda — S. M. P. Radlin 7:3 (5:2).

Zawody rozegrane w Radlinie przyniosły zdecydowane zwycięstwo gościom. Gra spokojna przez cały przeciąg meczu. Radlin wystąpił do zawodów z 3 rezerwowymi. Wyróżnili się ze Zgody Dziura, Kołoczek i Kalus, zaś z Radlina Winkler J. i Kolorz. Bramki zdobyli dla Zgody Wienczek 2, Kołoczek, Kontny, Kalus, Koza i Koza po 1, dla Radlina Winkler J., Szajor i Tesarczyk E. po 1. Sędziował bez zarzutu dh Wróbel.

S. M. P. Zgoda II — S. M. P. Radlin II 4:3 (1:1).

S. M. P. Piekary W. — S. M. P. Gozłowa Góra 5:0 (3:0).

Zawody, rozegrane na boisku w Piekarach, przyniosły zdecydowane zwycięstwo gospodarzom, którzy byli o klasę lepsi od swego przeciwnika. Gozłowa Góra, silniejsza fizycznie, nie była groźna dla Piekar, którzy byli technicznie lepsi. Cały czas inicjatywa spoczywała w rękach Piekar. Bramki dla Piekar zdobyli Marchoch 2, Janus, Drybda i Kołodziej po 1.

S. M. P. Kostuchna — S. M. P. Piotrowice 3:0 (0:0).

Zawody rozegrane w Kostuchnie wygrała drużyna gospodarzy, będąc po przerwie drużyną lepszą. Bramki zdobyli Taszek 2, Polap 1.

S. M. P. Kostuchna II — S. M. P. Piotrowice II 0:0 (0:0).

S. M. P. Kostuchna III — S. M. P. Piotrowice III 9:0 (2:0).

S. M. P. Król. Huta „Promień” — K. S. „Ognisko” Łagiewniki 9:1 (2:0).

W Król. Hucie rozegrały powyższe zespoły zawody przyjacielskie, które zakończyły się wysokim zwycięstwem gospodarzy. Bramki zdobyli dla Król. Huty Lenta 6, Bujara, Jonik, Bieniek J. po 1. Jedyną bramkę dla Łagiewnik zdobył prawy pomocnik Król. Huty.

S. M. P. Orzegów — K. S. Poniatowski Godula 2:2 (1:1).

Zawody rozegrane na boisku w Orzegowie zakończyły się po równorzędnej grze wynikiem remisowym. Przez cały czas gra piękna i spokojna.

S. M. P. Orzegów II — K. S. Poniatowski Godula II 0:5 (0:2).

S. M. P. Orzegów I jun. — K. S. Poniatowski Godula I jun. 3:0 (2:0).

SMP. Repty mistrzem okręgu tarnogórskiego.

Szczyplórnak.

S. M. P. Repty — S. M. P. Piekary Wielkie 6:1 (3:1).

Zawody rozegrane na boisku w Piekarach przyniosły pewne zwycięstwo Reptom, które przez to zwycięstwo zdobyło tytuł mistrza okręgowego. S. M. P. Repty w ciągu całych rozgrywek nie straciło żadnego punktu i jest zdecydowanym kandydatem na mistrza Śląska.

Palant.

S. M. P. Kozłowa Góra — S. M. P. Świerkianiec 62:35.

Zawody rozegrane zostały na boisku w Świerkiancu i zakończył się zwycięstwem gości.

SMP. Zgoda mistrzem I serji Ligi SMP.

Tabela ligowa SMP.

	Stosunek		punkt.
	gier	bramek	
1. Zgoda	7	34:13	13:1
2. Hajduki Wielkie	7	32:14	12:2
3. Panewnik	7	21:13	8:6
4. Orzegów	7	22:18	8:6
5. Wodzisław	6	11:16	6:6
6. Król. Huta	6	10:17	4:8
7. Orzesze	7	16:28	3:11
8. Radlin	7	12:39	0:14

Francuscy piłkarze grać będą w Polsce

Paryska drużyna piłkarska, Red Star Olympique, gościć będzie w końcu bm. w Polsce i rozegra spotkania następujące: 25 bm. z Garbarnią, 26 bm. z ŁKS-em, 29 bm. z Wartą. 2. 7. z Legią.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego, Górnoślązaka, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej.

Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula — Król. Huta.

Nakładem: Zjednoczone Wydawnictwo Garet, Spółka z ogr. odp., Katowice, ul. św. Stanisława 4, tel. 14-14 i 156.

Drukłem: Drukarnia Śląska, S-ka z ogr. odp., Katowice, Batorego 2, tel. 878.

## Program radiowy.

Wtorek, 7 czerwca 1932 r.

Katowice. Godz. 11,58 — Sygnał czasu. 12,10 — Codzienny przegląd prasy polskiej. 12,20 — Intermezzo muzyczne. 12,40 — Komunikat meteorologiczny. 12,45 — Koncert z płyt gramofonowych. 14,00 — Komunikat gospodarczy. 15,00 — Komunikat gospodarczy. 15,10 — Intermezzo muzyczne. 15,30 — „Chwilka lotnicza”. 15,35 — Komunikat Państwowego Urzędu Wych. Fiz. 15,40 — Koncert z płyt gramofonowych. 16,40 — „Turystyka zbiorowa”. 17,00 — Popularny koncert symfoniczny. 18,20 — Muzyka lekka. 19,15 — Rozmaitości. 19,30 — Komunikaty sportowe. 19,35 — Prasowy Dziennik Radiowy. 19,45 — „O znaczeniu szkolnictwa zawodowego” — wizytator Kwieciński. 20,00 — Feljton literacki — p. t.: „Książka jako panaceum”. 20,15 — Omówienie koncertu europejskiego z Paryża. 20,30 — Koncert europejski z Paryża. 22,40—23,30 — Muzyka taneczna.

Środa, 8 czerwca 1932 r.

Katowice. Godz. 11,58 — Sygnał czasu. 12,10 — Codzienny przegląd prasy polskiej. 12,20 — Intermezzo muzyczne. 12,40 — Komunikat meteorologiczny. 12,45 — Koncert z płyt gramofonowych. 14,00 — Komunikat gospodarczy. 15,00 — Komunikat gospodarczy. 15,10 — Intermezzo muzyczne. 15,30 — Bajeczki cioci Heli dla dzieci. 15,40 — Program dla dzieci młodszych: „Jak jeź wystrzynał lisa na dudka”. 15,52 — Koncert z płyt gramofonowych. 16,40 — Skrzynka pocztowa. 17,00 — Muzyka lekka. 18,00 — Gustaw Morcinek: „Książka polska na Śląsku”. Cz. II. 18,20 — Muzyka taneczna. 19,15 — Rozmaitości. 19,30 — Komunikat Związku Młodzieży Polskiej. 19,35 — Prasowy dziennik radiowy. 19,45 — Odcinek powieściowy. 20,00 — Koncert. 20,35 — Kwadrans literacki: „Wielbłądza dusza”. 20,50 — Koncert solistów. 21,50 — Dodatek do prasowego dziennika radiowego. 21,55 — Komunikat meteorologiczny. 22,00 — Muzyka taneczna. 22,40 — Wiadomości sportowe. 23,00 — Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

## Dział handlowy.

### Giełda pieniężna w Warszawie

z dnia 4 czerwca 1932 r.

Dolar amerykański 8.89½ zł. Funt szterlingów 32.77 zł. 100 franków francuskich 35.05 zł. 100 koron czeskich 26.34 zł. 100 lirów włoskich 45.50 zł. 100 franków szwajcarskich 174.02 zł. 100 guldenów holenderskich 360.40 zł. 100 lei rumuńskich 5.33 zł.

### Giełda zbożowa w Poznaniu

z dnia 3 czerwca 1932 r.

Notowano za 100 kg w handlu hurtowym przy odbiorze ładunków wagonowych: Żyto 28,50—28,75. Pszenica 29,75—30,00. Jęczmień 21 do 23. Owies 21,50—22,00. Mąka żytnia 42,25—43,25. Mąka pszenna 44,25—46,25. Otręby żytnie 16,50—16,75. Otręby pszenne 14,75—15,75. Otręby pszenne grube 16—17. Łubin niebieski 11—12. Łubin żółty 13,50—14,50. Makuch lniany 24—26. Makuch rzepakowy 18—19.

## Kronika gospodarcza.

Biuro informacyjne Chrześcijańskiego Frontu Gospodarczego.

Czyniąc zadość życzeniom i społecznej potrzebie, zarząd Chrześcijańskiego Frontu Gospodarczego postanowił utworzyć biuro informacyjne, w którym będzie można zasięgnąć wiadomości o wolnych placówkach, wymagających obsadzenia chrześcijańskimi siłami, nadto o chrześcijańskich wytwórniach (fabrykach), hurtowniach i innych przedsiębiorstwach.

W tym celu zwracamy się do osób i towarzystw dobrej woli, a zwłaszcza do zainteresowanych firm chrześcijańskich z prośbą o powiadomienie nas: 1. gdzie i jaka placówka (kupaćka, rzemieślnicza, lekarska, prawnicza i t. p.) wymaga obsady przez chrześcijanina, 2. gdzie i jakie wytwórnie, hurtownie i t. p. przedsiębiorstwa chrześcijańskie poszukują zbytu swoich towarów i na jakich warunkach.

Uwzględniane będą jedynie informacje dokładne, podpisane wyraźnym imieniem i nazwiskiem informującej osoby lub firmy z podaniem adresu.

Zarząd Chrześcijańskiego Frontu Gospodarczego  
Kraków, ul. Szpitalna 18, I. p.

### Sprzedaż

Soki owocowe: małino wy 3,08 za litr. Przy odbiorze około 100 litrów udzielamy kredytu wekslowego. Przedstawiciele poszukiwani. Po przesłaniu nam w znaczkach pocztowych 1.35 wysłamy opróbkowaną ofertę. Zgłoszenia do administracji pod „Kredyt”.

10 rakiet tenisowych pierwszorzędnej marki okazynie do sprzedania. Zgłoszenia: Katowice, w. Stanisława 4. m. 6.

### Wolne posady

Uczeń pilny chłopiec, chłopiec, syn uczelnych rodziców, może się natychmiast zgłosić. Alojzy Adamczyk, mistrz rzeźniczy Biertułtowy, pow. Rybnik.

### Różne

Spółnika do eksploatacji pewnego dobrze wyposażonego gospodarstwa. Potrzebna gotówka 5.000 zł. Zgłoszenia do administracji pod „Spółnik”.